Rozdział 5

WŁAŚCICIELE WSI I DÓBR ZIEMSKICH W KUCHARACH KOŚCIELNYCH OD XII DO XX WIEKU

Na przestrzeni wieków w Kucharach i niemal w każdej szlacheckiej, kościelnej i prywatnej wsi wielokrotnie zmieniali się właściciele, dzierżawcy i spadkobiercy.

Historia właścicieli wsi Kuchary Kościelne na przestrzeni minionych wieków przedstawia się następująco. Od końca XII do połowy XIV w. właścicielem Kuchar był klasztor cystersów z Lądu nad Wartą (KDW t. 1 i 6), dobra klasztoru Lędzkiego – AM Wyrwa).

Około Rok 1360 Wieńczysław, właściciel wsi parafialnej Kuchary w Konińskiem, znany jako skarbnik kaliski w 1362-1369 r. - LHK.

Rok 1395 Zbigniew Kucharski z rodu Zarębów, spokrewniony z Kucharskimi (Kuchar Borowych) (BNT.)

Rok 1397 Wierzbięta Kucharski (BNT).

Rok 1402 Jan z Kuchar jest wspomniany w nekrologu klasztoru cystersów w Lądzie, jako *confrater noster* – współbrat (Roty sądowe Tom 5 str. 347 nr 139)

Rok 1404 Zbigniew (Sbigneo de Kuchary) ks. gr Konin 155-k.332.

Rok 1412 Pełka de Kuchary, wicechorąży w Koninie burgrabia, asesor sądowy w Koninie (KDW t. VII, nr 755, t. V nr 206, w 1415 r. – wicestarosta Koniński UW).

Rok 1416 Jasiek znany jako podsędek koniński, potem występował jako wicesędzia koniński w 1420-1422 (LHK. UW).

Rok 1447 Pakosz (Pakosław) – zwany wicewojewodą, jego brat Zbigniew, od którego kupił Kuchary (Teki Dworzaczka – TD nr 4232).

Rok 1461 Spitek (Spytek) de Kuchary, właściciel obojga Kuchar (T.D.62)

Biskupscy

h. Niesobia

h. Szreniawa

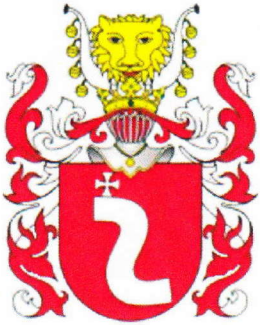

Rok 1465 Piotr i Marcin Biskupscy herbu – Niesobia, potomkowie Wierzbięty z Biskupic (genealogia – Tomasz Jurek, t. I-III, Teki Dworzaczka).

Grodzieccy

h. Dryja

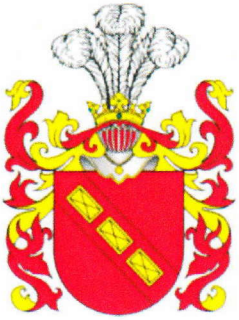

Rok 1469 Jan Grodziecki z Grodźca, klan santocki herbu – Dryja, kupił Kuchary od Biskupskich herbu – Niesobia z Biskupic, parafia Królików. Był także właścicielem kilku wsi w rozległej okolicy. Grodzieccy byli właścicielami wsi klucza Grodziec i Wyszyna (TD nr 4829).

Rok 1481 Andrzej Grodziecki (TD nr 4829).

Rok 1486 Mikołaj Grodziecki wieś Kościelne Kuchary daje dożywotnio Dorocie, wdowie po Piotrze Wyszyńskim (TD nr 6053).

Rok 1495 Mikołaj Grodziecki 5 łanów w Kucharach Mikołajowi Bratuskiemu wydzierżawia.(TD nr 1009).

Rok 1507 Piotr Grodziecki (TD, A. Pawiński).

Rok 1530 Jan Grodziecki – całą wieś Kuchary Cerkiewne za 500 grzywien wydzierżawia Andrzejowi Sławińskiemu. (TD nr 1860).

Rok 1539 Piotr Grodziecki całą wieś Kościelne Kuchary w pow. konińskim za 500 grzywien wydzierżawia Bernardowi Wranczkiemu z ziemi sieradzkiej. (TD nr 1202).

Rok 1544 Andrzej Grodziecki, współwłaściciel Kuchar (TD nr 1936).

Rok 1545 Andrzej i Piotr Grodziecki bracia niedzielni robią działy na dobrach dóbr dziedzicznych. Grodziec, Wyszyna, Kuchary Cerkiewne przypadły Piotrowi. (TD nr 1936).

Rok 1545 Piotr Grodziecki wieś Kuchary Cerkiewne daje dożywotnio swej żonie Barbarze Seczygniewskiej, jeżeli wyjdzie ponownie za mąż to zapis przechodzi na spadkobierców (TD nr 1976).

Rok 1571 Piotr Grodziecki i Barbara Seczygniewska, całą wieś Kuchary Cerkiewne i części w Czyżewie, Piotrowi Złotkowskiemu klan nakielski sumę 6000 zł jako posag z Anną ich córką na lat 3 wydzierżawia (TD nr 4772).

Rok 1577 Barbara Seczygniewska, żona Piotra Grodzieckiego, całe swe części w Kucharach Cerkiewnych sprzedaje synowi Zygmuntowi Grodzieckiemu (TD nr 5138).

Rok 1577 Zygmunt Grodziecki lat 14, syn Piotra Grodzieckiego w towarzystwie ojca wobec otrzymanej od matki Barbary Seczygniewskiej donacji wieczystej dóbr dziedzicznych Kuchar, daje matce dożywocie z tych dóbr (TD nr 5161).

Rok 1584 Jan Gorzewski daje zobowiązanie Piotrowi Grodzieckiemu aby stawił do akt Grodzkich, Katarzynie de Roski, wdowie po Rafale Przyjemskim klanie lędzkim z racji dzierżawy wsi Kuchary Cerkiewne, lub pensji 2000 zł (TD nr 1308-4429).

Rok 1585 Zygmunt Grodziecki, żona Barbara Ciświcka (TD nr 4607, 1202, 1308).

Rok 1591 Zygmunt Grodziecki na wsiach klucza Grodziec i na całej wsi Kuchary zapisuje 8000 zł żonie Barbarze z Żernik Ciświckiej (TD nr 1481).

Rok 1600 Barbara Ciświcka, żona Zygmunta Grodzieckiego (TD nr 6232).

Rok 1606 Stanisław Czyżewski, dzierżawca ziemi w Kucharach (zapis dożywotni) (TD nr 6162, AAG).

Rok 1610 Barbara z Żernik Ciświcka, wdowa po Z, Grodzieckim, zobowiązuje się, że całą wieś Kuchary Cerkiewne Janowi Mikołajczewskiemu na 1 rok za 5000 zł zastawi (TD nr 6232).

Rok 1608 Samuel Grodziecki, spadkobierca (TD nr 2955, 6543, ADWł.).

Rok 1618 Stanisław Bykowski, wojewoda Łęczycki żona B. Ciświcka (wg Parczewskiego).

Rok 1619 Andrzej Złotkowski i Elżbieta z Grodzieckich ze Złotków, spadkobiercy po Samuelu Grodzieckim sprzedają Abrahamowi Ciświckiemu, Kuchary Cerkiewne współwłaściciela dóbr Grodzieckich (TD nr 2955).

Rok 1623 Abraham Ciświcki – klan bydgoski, nabyte dobra Kuchary Cerkiewne sprzedaje za sumę 10000 zł Andrzejowi Cielmowskiemu (TD nr 7971, 2803).

Cielmowscy
h. Jelita

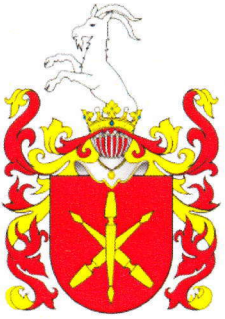

Rok 1625 Andrzej Cielmowski herbu Jelita i Regina Stawska; Andrzej Cielmowski dziedzic Kuchar, 3 role kmiece we wsi Kuchary zastawia za 1300 zł Adamowi Lubińskiemu (TD nr 7355).

Rok 1632 Regina Stawska wdowa po A. Cielmowskim posesora Kuchar Cerkiewnych.(TD nr 7971).

Rok 1661 Marcin i Andrzej Cielmowski (TD nr 10236).

Rok 1668 Regina Stawska zapisała w testamencie legaty kościołowi w Kucharach (TD nr 9916).

Rok 1673 Marcin Cielmowski, syn Stanisława Cielmowskiego współdziedzica Kuchar Cerkiewnych podpisuje kontrakt ze Świętosławem Gorskim na sumę 1000 zł (TD nr 10236).

Biskupscy
h. Niesobia 2

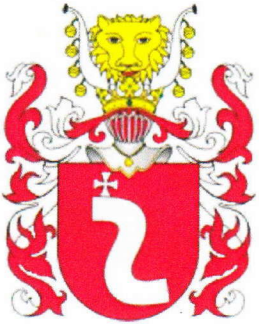

Rok 1675 Rafał Biskupski syn Mikołaja herbu Niesobia 2 i żona Teresa Cielmowska (TD nr 11758).

Rok 1698 Rafał Biskupski i Teresa Cielmowska-, córka Zofia, Dorota, Marcianna, Franciszek, Piotr, Wojciech (TD nr 11975, 4157).

Rok 1701 Wojciech Biskupski, pierwsza żona Katarzyna Imiełkowska, druga Katarzyna Kobierzycka; syn Antoni, Roch (TD nr 11975).

Rok 1701 Teresa Cielmowska, wdowa po R. Biskupskim, dziedziczka Kuchar Cerkiewnych zapisuje 600 zł Ignacemu Waliszewskiemu (TD nr 11975).

Rok 1704 Marianna z Mycielskich-Tomicka spadkobierczyni części na dobrach Kuchar Cerkiewnych. (ks. grodz. Konin 95).

Rok 1713 Teresa Cielmowska, wdowa po R. Biskupskim, współdziedziczka Kuchar Cerkiewnych zapisuje 4000 zł Jadwidze z Koszut Pogorzelskiej (TD nr 4157).

Rok 1727 Jadwiga Koszucka, wdowa po Andrzeju Pogorzelskim na swej sumie po mężu z posagu w Kucharach z sumy 4000 zł zapisuje swym córkom (TD nr 13013).

Rok 1744 Antoni Biskupski i żona Anna Rudkowska, synowie: Michał, Piotr, Walenty (TD nr 13898).

Rok 1750 Antoni Biskupski, syn Wojciecha i Katarzyny z Smiałowskich, wedle działów braterskich spisanych w Kucharach, że na połowie Kuchar Cerkiewnych i części w Bogusławicach sprzedaje za 15450 zł Rochowi Biskupskiemu (TD nr 11198).

Rok 1750 Roch Biskupski (syn Wojciecha) mąż Teresy Koszuckiej, dzieci: Walenty i Franciszka (TD nr 11198).

Rok 1781 Walenty Biskupski, łowczy bydgoski, żona Zofia Kosobudzka (TD nr 15996).

Rok 1806 Walenty Lubecki, żona Łucja *Szuhalska* (Szukalska) po sprzedaniu Kuchar, współwłaściciele dóbr w Czyżewie (AP w Koninie, księgi wieczyste).

Gałczyńscy
h. Sokola

Rok 1823 Franciszek Gałczyński – herbu Sokoła, żona Radońska, przyprowadzili się ze Słuszkowa w Kaliskiem, ród spokrewniony z Gałczyńskimi z Siąszyc i Kossakami (Akt własności w posiadaniu autora, AP w Koninie).

Rok 1845 Antoni Gałczyński radca – syn Franciszka, wspomniany w książce Marii Dąbrowskiej *Noce i Dnie*. Antoni przedstawiany w książce jako (Joachim Ostrzeński z Piekar). Antoni zapisał w testamencie rodzicom Marii Dąbrowskiej – Szumskim 6000 tys., na dobrach ziemskich w Kucharach, za które to pieniądze kupili mieszkanie w Kaliszu, obecnie dom przy ulicy Kościuszki 22. (Według wiadomych mi źródeł rodzice Marii Dąbrowskiej – Szumscy ze swoimi dziećmi bywali w Kucharach Kościelnych). (AP w Koninie).

Wichliński
h. Zabawa

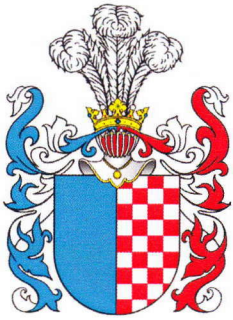

Rok 1879 Zygmunt Wichliński, spokrewniony z Wichlińskim z Rychwała (AP w Koninie).

Rok 1906 Wichliński rozparcelował majątek, ziemię sprzedał włościanom, dwór i część ziemi kupił Witkowski Antoni (AP w Koninie, akta gminy Dąbroszyn).

Mieszkańcy wsi Kuchary Kościelne w XVIII wieku

Ze źródeł wynika, że na przestrzeni tego wieku mieszkańcami Kuchar Kościelnych byli: Biskupscy, Lubecki, Pogorzelski, Gorski, Grzegorek, Smolarz, Dworak, Glapa, Płuciennik, Gzik, Owczarz, Wrzosek, Zyk, Kaniewski, organista Tomaszewski, Karczmarz, Kujawa, Mielcarek, Puszcz, Adamczyk, Głąbiak, Sobczak, Puchała, Szymczak, Banaszek, Rusin, Walkowa, Piechowa, Matuszowa, Brzychcy, Leśniewicz, Przybylski, Deklecki.[4]